

Sygn. akt VIII U. 4908/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący ***SSO Julia Przylębska***

Protokolant st. sekr. sąd. Monika Sawka

po rozpoznaniu w dniu 08 października 2014r. w Poznaniu

odwołania ***H. M.***

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 27 września 2013r. Nr (...)

w sprawie ***H. M.***

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującemu prawo do emerytury od dnia 01 sierpnia 2013r.

Sygn. akt VIII U 4908/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 września 2013 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13.08.2013 r., odmówił ***H. M.*** prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura jeśli spełnią następujące warunki : osiągną wiek 60 lat dla mężczyzn, na dzień 01.01.1999 r. osiągną okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 – letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie przystąpią do otwartego funduszu emerytalnego albo złożą wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Organ rentowy wskazał, że z przedłożonych przez H. M. dokumentów nie wynika, iż praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. W okresie od dnia 19 lutego 1974 r. do dnia 13 czerwca 1999 r. H. M. był zatrudniony w zakładzie (...) w P. na stanowisku kontrolera jakości jednak na podstawie przedłożonych dokumentów nie można stwierdzić, że wykonywał on prace kontrolera jakości produkcji i usług w oddziałach i wydziałach zakładu

przy stanowiskach pracy, wymienionych jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach. ZUS wskazał, że na dzień 01.01.1999 r. H. M. legitymuje się wymaganym 25 letnim okresem składkowym.

Od powyższej decyzji, z zachowaniem ustawowego trybu i terminu, odwołał się ubezpieczony H. M.. Odwołujący wskazał, że w (...) był zatrudniony od 19.02.1974 r. do 13.06.1999 r., gdzie pełnił funkcje kontrolera jakości. Odwołujący podał, że był to zakład produkcyjny branży metalurgicznej i oczywistym było przebywanie w takich pomieszczeniach jak hartownia, polerownia, galwanizernia, docieraczki oraz promieniowanie rentgenowskie prześwietlające jakość łańcuchów lotniczych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie i powołując argumenty przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący H. M. urodził się dnia (...) W dniu 20.05.2010 r. ukończył 60 lat.

Na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił łącznie okresy składkowe i nieskładkowe w ilości 25 lat.

Odwołujący na dzień 01.01.1999 r. nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

H. M. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W okresie od dnia 19.02.1974 r. do dnia 13.06.1999 r. odwołujący był zatrudniony w (...) sp. z o.o. w P. w pełnym wymiarze czasu pracy jako kontroler jakości produkcji.

H. M. pracował w w/w okresie w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący od początku zatrudnienia wykonywał prace kontrolera jakości, a od 01.04.1987 r. został brygadzystą i nadal pełnił obowiązki kontrolera jakości. Od dnia 01.10.1990 r. odwołujący został dodatkowo odpowiedzialny za jakość detali i podzespołów łańcuchów z przeznaczeniem na eksport.

Odwołujący pracował jako brygadzysta na wydziale (...)1 (Wydział Kontroli Jakości). Gdy odwołujący został brygadzystą to wykonywał te same zadania co wcześniej, a dodatkowo kontrolował konserwację łańcuchów oraz sprawdzał docieranie łańcuchów rozrządu do f..

Odwołujący musiał każdy detal sprawdzić po każdym etapie produkcji. W zakładzie był dział produkcji detali, hartownia i dział montażu. Na każdym z tych wydziałów kontroler jakości sprawdzał poszczególne detale, a potem na dziale montażu sprawdzał wyprodukowane łańcuchy. Na wydziale kontroli były bębny, do których wrzucano wykonane sworznie i sprawdzano grubość tych sworzni, badano jak się ściera powierzchnia sworzni pod wpływem obracania w bębnach. Odwołujący sprawdzał także prawidłowość niewieszczenia –poszczególnych elementów i jeśli jakiś kolor był nieprawidłowy to cofał te elementy na wydział produkcyjny do ponownego wypolerowania i niewieszczenia. Odwołujący chodził na wydział hartowni gdzie sprawdzał jakość wykonanych elementów i je klasyfikował jako zdatne do dalszej produkcji albo je dyskwalifikował. H. M. kontrolował także elementy wykonane w galwanizerni i kontrolę tę przeprowadzał na terenie galwanizerni. Poza tym odwołujący kontrolował konserwację łańcuchów, co polegało na tym, że musiał sprawdzić czy smar do konserwacji był odpowiednio podgrzany. Smar wykonywano z połączenia grafitu i benzyny lakowej, unosiły się opary. Smar musiał być podgrzany do temperatury 80° C. Odwołujący wykonywał prace kontrolera jakości na wszystkich wydziałach produkcyjnych. Jako brygadzysta wykonywał te same czynności co członkowie brygady a dodatkowo wydawał członkom brygady polecenia co mają robić każdego dnia.

Odwołujący oznaczał elektropisem wykonane łańcuchy i przewoził do prześwietlenia rentgenowskiego. Odwołujący uczestniczył przy prześwietlaniu tych łańcuchów, a po takim badaniu RTG był poddawany badaniu wielkości napromieniowania. Docieranie łańcuchów odbywało się w specjalnych urządzeniach w ciepłym oleju (40°).

Obowiązkiem odwołującego było wyjęcie każdego łańcucha, sprawdzenie jego długości. Gdy odwołujący to wykonywał to narażony był na wpływ oparów olejowych. Musiał też sprawdzać na specjalnych urządzeniach wytrzymałość łańcucha.

Jakość produkcji kontrolowana była na podcierwień co też było uciążliwe dla zdrowia. W poszczególnych halach, które wizytował odwołujący panował hałas, unosiły się opary i był pył. Nie było masek chroniących nos i usta przed wzywianiami ani słuchawek chroniących uszy.

Wszyscy pracownicy pracujący przy wytwarzaniu poszczególnych elementów łańcucha oraz pracownicy zajmujący się docieraniem łańcuchów pracowali na stanowiskach traktowanych jako praca w warunkach uciążliwych – szczególnych.

Pracownicy brygady kontroli jakości otrzymywali do wynagrodzenia dodatki za pracę w szkodliwych warunkach. Co pół roku przechodzili badania : prześwietlenia płuc, morfologii, moczu. Pracownicy działów produkcyjnych otrzymywali posiłki regeneracyjne, mleko.

Odwołujący zawarł w dniu 01.04.1996 r. na okres miesiąca umowę o pracę nakładczą z (...) sp. z o.o. w P.. Odwołujący wykonywała tę umowę dodatkowo poza godzinami normalnego zatrudnienia.

W dniu 13.08.2013 r. ubezpieczony H. M. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o przyznanie emerytury w wieku 60 lat w związku z pracą w szczególnych warunkach.

Analizując dokumentację dotyczącą odwołującego organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w P. od dnia 19.02.1974 r. do dnia 13.06.1999 r. jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Zaskarżoną decyzją z dnia 27.09.2013 r., znak: (...) organ rentowy odmówił H. M. przyznania prawa do emerytury.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie :

- zeznań świadków: A. M. (k. 18), M. P. (k. 18-18v), W. K. (k. 29-30),
 - zeznań odwołującego H. M. (k. 17v-18),
- akt osobowych H. M., A. M., M. P. (k. 27),
- dokumentów zawartych w aktach organu rentowego nr (...).

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy jak również w aktach organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie, nie były one kwestionowane przez strony, nie budziły wątpliwości ani zastrzeżeń. Sąd nie znalazł podstaw, aby poddawać w wątpliwość ich autentyczność bądź prawdziwość zawartych w nich twierdzeń i odmówić im przymiotu wiarygodności.

Jako wiarygodne ocenił Sąd zeznania świadków A. M., M. P., W. K.. Zeznania te zdaniem Sądu były szczerze, spontaniczne, nie nosiły znamion ustalonej wersji. Podkreślić należy, że zeznania świadków korespondowały wzajemnie ze sobą oraz z zeznaniami odwołującego i stanowiły jedną, nie budzącą wątpliwości całość. Nadto znajdowały one potwierdzenie w dowodach z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach organu rentowego. Świadkowie A. M., M. P., W. K. zgodnie potwierdzili, iż pracowali z odwołującym w (...) w P. i odwołujący wykonywał tam prace w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadkowie wskazali jakie czynności wykonywał odwołujący i opisali charakter jego pracy.

Zdaniem Sądu naturalnym i logicznym następstwem znacznego upływu czasu jest fakt, iż świadkowie nie podali dokładnych dat zatrudnienia odwołującego w w/w zakładzie, dokładnej daty objęcia przez niego stanowiska

brygadziści jednakże z uwagi na to, iż pozyskane zostały akta osobowe odwołującego, w których znajdują się dokumenty dotyczące jego zatrudnienia i wskazujące w sposób precyzyjny czasokres zatrudnienia odwołującego, a świadkowie opisali charakter pracy odwołującego - to należy uznać, iż zgodnie z precyzyjnym czasokresem wskazanym w dokumentacji odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P. w okresie od dnia 19.02.1974 r. do dnia 13.06.1999 r.

Zdaniem Sądu na przymiot wiarygodności zasługują także zeznania odwołującego, albowiem były one spójne, logiczne i korespondowały z dowodami z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz z zeznaniami świadków. W ocenie Sądu odwołujący w sposób przekonujący wyjaśnił, na czym polegała jego praca i wskazał, że pracował w (...) w P. w szczególnych warunkach na stanowisku kontrolera jakości produkcji w oddziałach i wydziałach zakładu przy stanowiskach pracy, wymienionych jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii czy odwołujący spełnił wymagane warunki, aby uzyskać prawo do wcześniejszej emerytury, w szczególności czy legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, tj. czy praca, jaką wykonywał odwołujący w (...) w P. była pracą w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze gdyż z przedłożonych dokumentów nie wynika, że odwołujący w (...) w P. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze tj. prace kontrolera jakości produkcji i usług w oddziałach i wydziałach zakładu pracy przy stanowiskach pracy wymienionych jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach.

Zasady wystawiania świadectw pracy w szczególnych warunkach reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8 poz. 43). Zgodnie z § 1 ust. 1 powołanego aktu prawnego rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Z kolei ust. 2 stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14.12.2004r. w sprawie III AUa 2474/03, w którym wskazany Sąd Apelacyjny stwierdził, że w postępowaniu sądowym toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony.

Z powyższego wynika, że w postępowaniu sądowym nie występują ograniczenia dowodowe, jakie mają miejsce w postępowaniu przed organem rentowym. W niniejszej sprawie okolicznością, od której zależało przyznanie wnioskodawcy prawa do świadczenia była praca w szczególnych warunkach. Dowodem tego, iż odwołujący pracował w szczególnych warunkach winno być świadectwo pracy wystawione zgodnie z przepisami. Jednakże w niniejszej sprawie odwołujący nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z tytułu zatrudnienia w (...) w P.. Na okoliczność pracy odwołującego w szczególnych warunkach w/w zakładzie Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe przesłuchując świadków jak i analizując dostępną dokumentację.

W toku postępowania Sąd ustalił, że odwołujący w (...) w P. w okresie od dnia 19.02.1974 r. do dnia 13.06.1999 r. pracował w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kontrolera jakości produkcji w oddziałach i wydziałach zakładu przy stanowiskach pracy, wymienionych jako stanowiska pracy w

szczególnych warunkach, które to stanowisko jest określone w wykazie A, Dziale IV, poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r., tj. kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Świadczenie przesłuchani w sprawie zgodnie zeznali, że odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na wyżej wskazanym stanowisku.

Zgodnie z art. 24 ust. 1b pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 65 lat i 10 miesięcy dla mężczyzn urodzonych w okresie od dnia 1 kwietnia 1950 r. do dnia 30 czerwca 1950 r. z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184 powołanej ustawy.

Natomiast w myśl art. 184 w/w ustawy w związku z § 4 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8 poz. 43) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura jeśli spełnią następujące warunki: osiągną wiek 60 lat dla mężczyzn, na dzień 01.01.1999r. osiągną okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat wykonywania prac w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie przystąpią do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący nie osiągnął wymaganego wieku 65 lat 10 miesięcy, zatem nie mógłby uzyskać prawa do emerytury na podstawie art. 24 powołanej ustawy.

Odwołujący legitymuje się wiekiem 60 lat, posiada na dzień 01.01.1999r. wymagany przepisami okres składkowy i nieskładkowy w ilości 25 lat, nie należy do otwartego funduszu emerytalnego. W toku postępowania sądowego ustalono, że pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P. w okresie od dnia 19.02.1974 r. do dnia 13.06.1999 r. na stanowisku kontrolera jakości produkcji na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie tj. prace w szczególnych warunkach takie jak praca w hartowniach i praca galwanizerów (Wykaz A Dział III pkt 76). Zatem w ocenie Sądu spełnił ustawowe warunki 15 lat pracy w szczególnych warunkach, niezbędnych dla uzyskania prawa do emerytury.

Przepis art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Odwołujący złożył wniosek o emeryturę w dniu 13.08.2013 r., więc Sąd przyznał mu prawo do emerytury od dnia 01.08.2013 r. to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie.

Wyniki postępowania dowodowego przed Sądem doprowadziły do odmiennych ustaleń od tych, jakie poczynił organ rentowy, dlatego też Sąd mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, na podstawie cytowanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 27.09.2013 r., znak: (...) i przyznał odwołującemu prawo do emerytury od dnia 01.08.2013 r.

SSO Julia Przyłębska